

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 " Negyed évre 2 "		Felelős szerkesztő: ifj. IMRIK JÓZSEF	Egyes szám ára 20 fillér. Nyiltér soronként 40 fill. Kéziratokat vissza nem adunk.
--	--	---	--

Betétek után **adómentesen** tisztán 5%-ot fizetünk.
Gazdasági és Iparbank r. t.
 Jászapáti (Régi céh-ház.)

A sirok fényüzése.

— Halottaknap-i elmélkedés. —

Minden halottak napján két érzellem-hullám ütözködik az emberben; az egyik a megindító, a megható, a tiszta kegyelet forrásából fakadó érzés, melynek jól esik látni a temetők sirhantjain felgyuló mécseket, az emberek bánatos, komor hangulatát, a temetőnek koszorus díszét; a másik érzelm már kellemetlen: a kegyeletnek vásári szceneriája, a reklámkegyelet, mely egyre bántóbban és egyre hivalgóbban hirdeti az átlagos ember közönséges színvonalát, kicsinyes gögjét és stréber ostobaságát. Mert mit tagadjuk, a temetők fényezésében szinte több az álság mint a valóság. Nem látjuk-e, hogy a tisztelt házasfél, akinek szerencséje, hogy tovább él, mint az örökéletbe költözött hitvese, — akkora vásári zajt üt halottak napján az ő hivalgó kegyeletéből és olyan krokodilus könnyeket tud eresztetni, — az ember nem hisz szemének, nem hisz a fülének. Hiszen a zokogó hitves, míg az örökéletbe költözött, itt élt vele e szomorú sárteken s nem tett egyebet, mint csörölt-pörölt, zsörtölődött, sőt egész házi zenebonát cselekedett hites párjával, kit most — benepesedvén a temető, — oly hangosan sirat és színes mécsvilágok százait, drága virágok egész halmazát szórja a hideg hantra, ahol már nem

fáj semmi. Mi ez, a multnak vezeklése? Bünbocsánat, megalázkodás, vagy inkább a parnevü ostoba gögje, aki hivalkodni akar és a maga temetői fényezésével, mintha mondaná:

— Ezt csináljátok utánam! . . .

És nem is volna semmi hiba, ha a hivalkodásnak ez a felszólítása a közszánalom és némileg a guny özönében fulladna el, vagyis képletes kifejezés nélkül, ha egy bolond százat nem csinálna. Csakhogy csinál. Nekünk végzetünk, hogy minden ünnepünk, tehát a legtisztább is, a halottaknap-i kegyelet e szent ünnepe is, anyagi romlásunk okozója legyen. Mert az. Mert mi minden téren a fényüzést utánozzuk és az a hazug díszítkezésünk van, hogy nem is kegyelet, ha azt a hatást nem éri el, melyet nem birunk meg, mely túl megy erőnkön. Szóval a temetői luxus terén is felvesszük a versenyt és éppen olyan becsvágya a nőnek, hogy az ő kegyeletes halottjának a sirhantja legyen annyira díszes, mint X-é, mint Y-é, — mint a hogy becsvágya, hogy kalapja éppen olyan plörözös és kócsagos legyen, mint X-néé, akivel, egymás pukkasztására, hetenként együtt ozsonnáznak, de külön-külön szapulják egymást.

Nagy kár volna bennünket félreérteni! Valljuk, igaz lélekkel valljuk, hogy nincs nemesebb, sem kegyeletebb és emberibb dolog, minthogy szereteteink nyugovó helyén egy napon, a halottak napján felgyújtjuk a mécseket és kegyeletünk virágait méla borongással, imádságos ajkkal letesszük. Nagyon gyöngéd, nagyon mélységes szívből született meg ez a szép gondolat

és örök dicsérete az emberiségnek, hogy a halottaknap-i szép szokás nem ment ki a divatból. A mi szavunk az igaz kegyelet, a tiszta forrásból fakadt bánat nagy érzelmeit nem érinti; a mi hirlapi zokszónk a talmi kegyeletnek, a temetői reklámos fényezésnek, az álkegyeletnek és a feltűnni vágyás szomoruan megválasztott alkalmainak szól.

Akik a gyász igaz érzelmeit hordozzák és a tiszta bánat kegyeletét viszik könnyező szemükben: oh engedjétek be a temető kapuján, de bár akadna korbácsos ember, aki az álkegyelet, a feltűnni vágyás hiuságával a temetőbe igyekvőt visszakergetné! Ez a hely nem a hiuságok vására.

Csak egy virágszál! — Hangzik országszerte és ha oly sok virágszál adnának az élő halottaknak életük megváltására, népszanatóriumok létesítésére, amennyinek elvonása szinte meglátszanék e napokban a temető sirhantjain, az lenne csak az igaz kegyelet és ez a virágszál lenne a legfényesebben beszélő kegyeletünk igaz voltáról, emberszeretetünkről, nemzeti érzésünkről, de sőt halottaink mélységes meggyászolásáról is.

Vajha a temetők halottaknap-i nagy ünnepén a sirra tett minden koszorúból hiányoznék egy hervadó virágszál, a hervadó élet megmentésére: az lenne csak a temetőknek mindannyiunk által dicsért legnagyobb fényüzése. Mert bizvást mondhatjuk, hogy akármilyen embermészárlás lesz is a Balkánon, nem fog annyi ember elesni, amennyi nálunk évente tüdővészben elpusztul. Nyolcvanezer ember megmentéseért kiáltják oda a „csak egy virágszál!”

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget** **csirájában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a **Sirolin "Roche"**-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a **gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"**-t kérni.

— ismert jeligét. Óh értsd meg szives olvasó és küld el kegyeletednek halot-
taidért való megszentelt vámját!

Eladó birtok.

Hegedüs Kálmán orsz. képviselő
eladja mintegy száz (100) kat. hold
birtokát kisebb részletekben is. —
A birtok Jászkisér városához kö-
zel fekszik, a sülyi-ut mellett. A gaz-
dasági épületekkel bőven felszerelt,
dus termésű föld vétele ügyében
Rónay Béla Jászkiséri főjegyzővel le-
het értekezni.

Háboru.

Negyvenhat esztendeje annak, hogy nem
voltunk háboruban. Ugyancsak negyvenhat
esztendeje annak, hogy nem láttuk magunk-
kat oly közel a háboruhoz mint most. Alig
akarunk hinni a füleinknek, melyek a szo-
katlan csatazajt hallják, a szemeknek, me-
lyekkel nap-nap után olvassuk az újságok-
ban, hogy mind közelebb rohanunk a népek
leszámolásához. Oly szokatlan, szinte hihe-
tetlennek tartott érzések ejtenek hatalmukba.
Mintha kicséréltek volna bennünket s nem
lennénk ma azok, akik tegnap voltunk.

És lassan-lassan, anélkül, hogy észre-
vennők, nagy átalakulásokon megyünk ke-
resztül. Nap-nap után olvassuk a balkán
harctéri hírekben, hogy ennyi száz és ezer
ember esett el. Macedóniából, Thráciából, a
Szandzsákból vérszapot hoz magával a kóbor
szél s e mindeneknél erősebb és borzasztóbb
illat megváltoztatja a dolgokról való itéle-
tünket. Amit eddig mindennél becsesebb-
nek tartottunk, az emberi élet kezdé-
veszíteni. Katonaköteles embertársainkat, ro-
konainkat, de önmagunkat is mulandó tár-
gyaknak kezdjük tekinteni és minduntalan
feltesszük magunkban a rettentő kérdést,
hogy én, te vagy ő élve kerülnek-e vissza a
háboruból? Apák, testvérek, feleségek, gyer-
mekek gondolatvilágában már ott dominál a
véres kérdés: élet lesz-e vagy halál? és az
élet apróékos körülményei: az ambíciók, a
vágyak, a munka, a pénz, a szerelem kezdik
értéküket veszíteni. Minden porcikánkba bele-
vette magát a háboru.

Amire oly fűs-kék vagyunk, kulturált
mivoltunk ime kezd csődöt mondani s kez-
dünk oda vissza jutni, ahol harcias apáink
ezer esztendő előtt voltak. Mit ér kultura, mű-
veltség, tudomány és humanizmus, ha jöhet
idő, amikor a népek kiállanak a csatatérre,
hogy gyilkolják egymást és eszeveszett düh-
vel romboljanak le mindent, amit a béke al-
alkotott. Ilyenkor úgy látjuk, hogy nem ko-
moly dolog a kultura, a tudomány, a huma-
nizmus, hanem egyedül a háboru a komoly
dolog, amely új életre kelti bennünket az ősi
bestiát és amely mellett minden más emberi
érzés és érdek eltölpül. Mit ér, hogy oly mé-
lyen behatolunk a természet titkaiba, mit ér,
hogy meghódítottuk a levegőt és mit érnek
az irodalom és művészek nagyszerű alkotá-
sai, ha jöhet egy nap, amely mindent romba

dönthet, ha a lenni és nem lenni kérdését
ágyúütegek döntik el.

Idegen, gonosz világot élnek Európa
népei már hetek óta. A mi országunk az ár-
nyékát előre vető kataklizmának kellős köz-
pében van. Ha megindul a véres lavina, első
sorban Magyarországon fog végig gördülni
és nemzeti és egyéni sorsunk intézését. Ret-
tenetes Mars, a háboru Istene vállalja. Álljuk
meg a helyünket, bizzunk magunkban, ez a
legbiztosabb módja annak, hogy túléljük a
népek rémes összecsapását.

Még nincs elvetve a kocka. Vajha úgy
fordulna, hogy a béke megmenthető legyen
s az emberiség felszabadulna a rettentő li-
dércnyomás alól!

Jegyzőink közgyűlése.

Megirtuk mult számunkban, hogy
vármegyénk községi jegyzői egyesülete
f. évi október 27-én rendkívüli köz-
gyűlést tartott Szolnokon. A köz-
gyűlésen — az elnök betegsége miatt
— Rónay Béla jászkiséri főjegyző el-
nökölt. A népes gyűlés a jövő évi költ-
ségvetés s a tárgysorozatba felvett fo-
lyó ügyek elintézése után testületileg
tisztelgett előbb Küry Albert dr. alis-
pánál, hol a szónok Chioviny Ferenc
besenyszögi főjegyző, — majd Cseh
József dr. megyei főjegyzőnél, hol a
szónok Nagy Zoltán kunszentmártoni
jegyző volt. Ugy az alispán, mint a
megyei főjegyző igen szívesen fogad-
ták a tisztelgést s biztosították a jegy-
zői kart jóindulatú támogatásukról.

Délben a Fodor-szállóban a vár-
megye két ujonan választott főtiszt-
viselője, az alispán s a főjegyző tisz-
teletére lakomát rendezett a jegyzői
kar, amelyen sok lelkes felköszöntő
hangzott el. Bakos Gyula törökszent-
miklósi főjegyző az ünnepelt megyei
főtisztviselőket üdvözölte, mire az alis-
pán meleg szavakban válaszolt s a
községi jegyzők jogos kívánalmainak
teljesülésére, — utána pedig Cseh Jó-
zsef dr. főjegyző nagyon közvetlen
hangu beszédjében a jegyzők család-
jára emelte poharát. — Beszéltek még
Kumsay János, Mészáros János és
Áray Károly jegyzők és Rónay Béla
jaszkiséri főjegyző, aki szép beszédjé-
vel különösen nagy hatást keltett.

A lakoma csak a késő délutáni
órákban ért véget.

HIREK.

Halálozás. Berente Gáborné szül. Be-
rente Terézia urasszony f. évi november hó
1-en élete 65-ik évében hosszas szenvedés
után Jászapáti meghalt. Másnap, november
2-án délután 4 órakor helyezték örök nyu-
galomra nagy részvét mellett a helybeli rk.

temetőben. A megboldogultban Berente Mik-
lós községi főbíró nővérét, Sedon Pál jász-
szentandrászi főjegyző pedig anyósát gyászolja.

Hivatalos órák a főszolgabírószágon. Tu-
datjuk a nagy közönséggel, hogy a vármegye
törvényhatóságának legutóbbi közgyűlésén ho-
zott határozata értelmében a főszolgabírószá-
g hivatalos órái ezentúl *egyfolytában* fognak
tartatni és pedig a téli évszakban, vagyis
október hó 1-től április hó 30-ig reggel 8 tól
délután 2-ig; — a nyári évszakban, vagyis
május hó 1-től szeptember hó 30-ig reggel
7-től délután 1 óráig.

Miután a kir. járásbírószágon a hivatalos
órákat már jó ideje egyhuzamban tartják,
helyeseljük, hogy most a főszolgabírószá-
g is rátért erra a rendszerre. Kívánatos lenne,
hogy mielőbb kövesse őket a községi elő já-
rás is — egyrészt az egyöntettség, más-
részt egy a közönség kényelme, mint a tisz-
viselők munkaerejének és munkabírásának
nagyobb kihasználhatósága érdekében.

Hivatalvizsgálat Horváth József dr. szol-
gabíró f. évi október hó 30-tól november hó
2-áig bezárólag tartotta meg Jászapáti község
előjáróságánál a szokásos rendes évi hiva-
talvizsgálatot. A beható vizsgálat eredménye
igen kedvező; a szolgabíró mindent rendben
talált s a főbírónak és főjegyzőnek megelé-
gedését ki is fejezte.

Esküvő. Fejér József dr., győri állami
realiskolai tanár f. hó 5-én, kedden délután
vezeti oltárhoz Horváth Margitát, Horváth
Lajos takarékpénztári vezérigazgató és neje
szül. Khindl Jozefa leányát a jászapáti rk.
nagytemplomban.

A jászkiséri állatorvos távozása. Szöllős
Ármin, Jászkisér község érdemes állatorvosa
a közelmúlt hetekben Debrecen város közva-
góhídi felügyelőjévé kinevezetvé, eddigi állá-
sáról lemondott s f. évi november hó 1-én
már el is távozott a Jászságból új állomás-
helyére. A nagyműveltségű és jeles képzett-
ségű férfit bizonyára nem szívesen engedi
el Jászkisér városa, ahol kilenc munkás esz-
tendőt töltött közszeretben és mindenek tel-
jes megelégedésére. Helyettesse Raab Sámuel
sárrétudvari okl. állatorvos lett. Az eltávozott
Szöllős Ármin helyét különben a f. hó 13-án
tartandó választáson már végleg is be fogják
tölteni.

Köut a postához. Streitman Gyula kir.
közjegyző kezdeményezésére az érdekelt ház-
tulajdonosok a napokban kérvényt adtak be
községünk előjáróságához, amelyben arra ké-
rik, hogy a Szentháromságtól a község háza
bejárójáig most épített köutat építse ki foly-
tatólagosan egész a postahivatalig; az alapo-
záshoz szükséges kömennyiséget kérvénye-
zők a községnek díjtalanul felajánlják s így
pusztán a kő lerakása és a homokolás és ka-
vicolás költségei terhelnék a községet, amik
igazán alig számítanak a mellett a rendkívül
nagy s az egész lakosságot érintő nyereség
mellett, amit ennek a forgalmas utszakasznak
kikövezése jelent. Ugy halljuk, az előjáróság
jóindulatúan kezele a kérelmet; már a leg-
közelebbi közgyűlésen beterjeszti s a rövid
utszakasz kiépítését a maga részéről is ajánlja.

Nem lehet kétség az iránt, hogy a
képviselőtestület is hozzájárul a kérelem tel-
jesítéséhez, mert hisz azt bizonyítani sem kell,
hogy a község háza udvarába, a tűzoltószér-
tárhoz, a postához s a legnagyobb forgalmu
gabonaraktárhoz vezető ut úgy sem marad-
hat egy percig sem tovább kikövezetlenül.

Különösen akkor nem, ha a községnek a hozzávaló kő semmibe sem kerül.

Gyűjtés a tüdőbetegek javára. Minden-szentek napján a helybeli temetőben eszközölt gyűjtés alkalmával az előjáróság által felállított két urnában összesen 23 kor. 40 fillér folyt be a tüdőbetegek szanatóriuma javára. Az urnák fölötti felügyeletet Dósa Rózsika és Skultéthy Mariska urleányok voltak szívesek teljesíteni.

Gazdasági egyesületek tevékenysége a többtermelés érdekében. Gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenfelé a többtermelés érdekében. Az egyik tenyészállatokat oszt ki, a másik műtrágyázási kísérleteket végeztet, egyszóval mindenik teljesíti kötelességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miután pedig éppen a műtrágyák segélyével lehet legkisebb befektetéssel, legkevesebb fáradsággal, legjelentékenyebben fokozni a termésátlagokat, különösen a műtrágyák megismertetése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a Temes-megyei és a Torontál-megyei gazdasági egyesületek nagyobb mennyiségű, ingyen műtrágyát osztottak ki kísérletezésekre kiscsajkák között; ezenkívül pedig a Torontál- és szatmármegyei gazdasági egyesületek összes községeiben szakelőadókat küldenek ki a tél folyamán, akik a népek megmagyarázzák a műtrágyák lényegét, hasznát s rámutatnak arra, miként kell a műtrágyaféleségeket alkalmazni s minő haszon várható alkalmazásukból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületek ezt a tevékenységét.

Idegenben kapott halálos szurás. Hét-főn délben a jászapáti előjáróság hivatalos táviratot kapott Privigyéről, melyben értesítették, hogy *Bagi Zs. István* jászapáti születésű 27 éves kötőrő munkást, — aki ott a vasútépítésnél dolgozott — vasárnap délután korcsmai verekedés közben szurták úgy, hogy még az este kiszenvedett.

Az előjáróság azonnal értesítette a szerencsétlenül járt ember feleségét, aki a másnap reggeli vonattal sógorával együtt Privigyére utazott s még most sem érkezett vissza.

Ugy halljuk, a tragikus eset korcsmai mulatozás közben történt. *Bagi Zs. István* egy jászadányi születésű cimborájával idogált egyik privigyei korcsmában. Rövid idő múlva több ittas horvát nemzetiségű vasuti munkás tért be a korcsmába s belekötött a békésen mulatozó két jász emberbe. Hamarosan verekedésre került a dolog; majd a horvátok bicskát rántottak s egy szurás *Bagi Zs. Istvánt* úgy találta, hogy még az nap este kiszenvedett. — Fiatal feleségén kívül egy kis gyermeket hagyott hátra.

Eladó szőlő.

A sárgapusztai Biró-telepen 14 1/2 magyar hold termő szőlő épületekkel, borházzal, 280 hektoliterre való hordóval és egyéb felszerelésekkel szabadkézből egészben, esetleg holdankinti parcellákban eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos: **Bódogh Zsigmond** kir. járásbíró Jászapátin.

3976 sz.
1912.

Hirdetmény.

Jászapáti község tulajdonát képező ujonan épített 3 új üzlethelyiség f. évi november 12-ik napján d. e. 10 órakor a községházánál nyilvános árverés útján bérletbe kiadatik.

A bérlet kezdetét veszi az épületnek építő vállalkozótól lett átvételétől és tart 1920. évi szeptember 30-ik napjáig.

Minden egyes üzlethelyiség évi kikiáltási ára 500 kor., amelynek 10%-a ovadéku az árverést megelőzőleg lefizetendő.

A bérleti feltételek a jegyzői iradában a hivatalos órák tartama alatt megtudhatók.

Jászapáti, 1912. október 25.

Berente Miklós
főbíró

Khindl Gyula
főjegyző

4266 szám
912

Pályázati hirdetmény.

Jászkisér községben lemondás folytán megüresedett községi állatorvosi

állásra pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket törvényes képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve hozzám legkésőbb 1912. évi november 12-ig adják be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választást 1912. évi november hó 13-án délelőtt 9 órakor fogom megtartani Jászkisér község közházánál.

Javadalmazás 1000 korona fizetés, szabályrendeletileg megállapított vizsgálati és husszemle díjak.

A megválasztott állatorvos tartozik az összes állategészségrendőri teendőket u. m. állatösszeírás, tavaszi állatvizsgálat, heti és országos állatvásárok felügyelete — díjtalanul teljesíteni.

Jászapáti, 1912. október 27.

Főszolgabíró helyett:

dr. Horváth József
szolgabíró.

Mi nyertünk itt 400.000 koronát!

Ön is nyerhet főnyereményt, ha sorsjegyét a GETTLER bankházban vásárolja, mert ebben az igazán szerencsés bankházban az egyik főnyereményt a másik után nyerik.

A szerencse most tért be házába,
válasszon tehát az alanti szerencse számokból, a melyeket az Ön részére félretettünk.

1175 5966 6748

Nyeremények azonnal kifizettetnek.

1/8 sorsjegy K 1.50	1/4 sorsjegy K 3.—	1/2 sorsjegy K 6.—	1 sorsjegy K 12.—
------------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------

Amennyiben fenti szerencseszámokból sorsjegyet óhajt, kérjük b. rendelését a megfelelő összeggel azonnal hozzánk juttatni.

Gettler Bank és Váltóüzlet
SZOLNOK, Piactér, Magyar-utca sarok.

